1299 (2021-2022) – Nr. 1
ingediend op 19 mei 2022 (2021-2022)

Ontwerp van decreet

tot uitvoering
van dringende maatregelen om het lerarenambt
in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen

Vlaams Parlement

verzendcode: OND

INHOUD

Memorie van toelichting..... 3
Voorontwerp van decreet van 14 januari 2022 15
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad..... 25
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 29
Protocol nr. 202 houdende conclusies van de onderhandelingen
die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van:
– Sectorcomité X – Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap);
– Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten – Afdeling 2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
– Overkoepelend onderhandelingscomité Vrij Gesubsidieerd Onderwijs..... 35
Voorontwerp van decreet van 11 maart 2022 49
Advies van de Raad van State 57
Ontwerp van decreet..... 63

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Dit ontwerp van decreet voert een aantal dringende maatregelen uit in het kader van de herwaardering van het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs.

Het ontwerp van decreet gaat in op 1 september 2022.

B. Inhoud

Samenvatting

Het ontwerp van decreet bevat maatregelen die scholen in het basis- en secundair onderwijs moeten toelaten om hun lesomkadering in functie van het huidige lerarentekort maximaal te kunnen aanwenden.

Concreet laten de voorstellen in dit ontwerp van decreet toe dat een school in het basis- en secundair onderwijs bij een vastgesteld lerarentekort tot maximum 20 procent van haar lestijden volgens de schalen, haar SES- of GOK-lestijden (SES: socio-economische status, GOK: gelijke onderwijskansen), haar lesuren of haar uren-leraar kan omzetten in punten of in uren paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel. Met deze punten of uren kan ze dan vervolgens personeelsleden aanstellen in andere ambten van het beleids- en ondersteunend personeel (basisonderwijs), van het ondersteunend personeel (secundair onderwijs) of van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel (buitengewoon basisonderwijs en buitengewoon secundair onderwijs).

De omzetting geldt steeds voor de duur van het lopende schooljaar. Als het personeelslid dat tijdelijk aangesteld is in een betrekking die opgericht is met punten/uren van de omzetting echter in de loop van het schooljaar vrijwillig ontslag neemt, geldt hierop een uitzondering. Vanaf het ogenblik van dat ontslag eindigt de omzetting van het overeenkomend aantal lestijden, uren-leraar of lesuren wel voor het einde van het schooljaar.

Deze maatregel zal van kracht zijn vanaf het schooljaar 2022-2023 tot en met het schooljaar 2024-2025.

Daarnaast zorgen we er in het secundair onderwijs voor dat een school op een meer flexibele manier punten kan aanwenden voor de oprichting van betrekkingen in ambten van het ondersteunend personeel. Dit gebeurt door de verplichting op te heffen dat er slechts per halftijdse of voltijdse betrekking kan worden opgericht.

Verdere uitvoering van dit decreet – de aanwending van de punten/uren gegenereerd uit de omzetting van de lestijden, lesuren of uren-leraar – gebeurt via wijzigingen van reeds bestaande besluiten.

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Tijdens het voorbije schooljaar en tot op de dag van vandaag hebben we er alles aan gedaan om onze scholen tijdens de coronapandemie maximaal open te houden en er zo voor gezorgd dat onze leerlingen maximaal onderwijs in de klas konden genieten.

Vandaag stellen we echter vast dat er ondanks deze inspanningen meer en meer leerlingen geen les op school kunnen krijgen. De oorzaak is ditmaal niet corona maar wel een acuut tekort aan leraren.

Op zich is een regionaal lerarentekort in de loop van het schooljaar niet nieuw, maar vandaag zien we dat dit lerarentekort zich steeds vroeger in het schooljaar voordoet en dit niet alleen in bepaalde regio's. Hierdoor kunnen meer en meer scholen zelfs al bij de start van het schooljaar bepaalde lesopdrachten niet invullen en moeten ze leerlingen noodgedwongen in studie plaatsen of zelfs vroegtijdig naar huis sturen.

Daarenboven geven prognoses aan dat het tekort aan leraren en onderwijzers op de arbeidsmarkt de komende jaren ook nog groter en acuter zal worden.

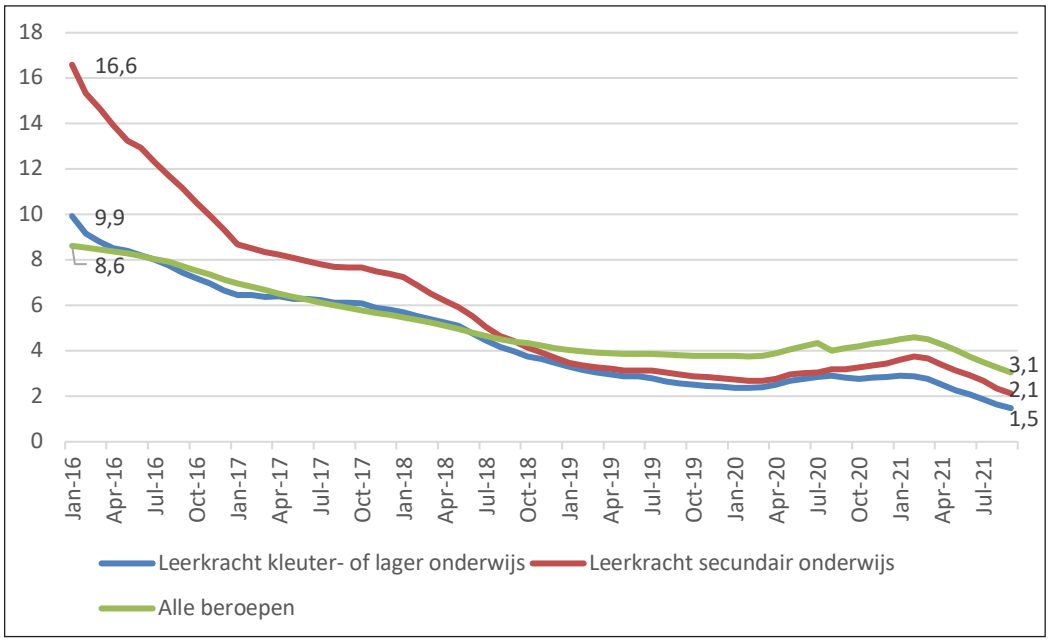
Onze hele arbeidsmarkt kampt ondertussen met krapte wat betekent dat onderwijs moet concurreren met tal van andere sectoren bij het vinden van geschikte profielen.

Wat goed is voor onze economie, is daarom echter niet altijd goed voor onze scholen.

We moeten onze scholen daarom op korte en lange(re) termijn de nodige handvaten bieden om deze concurrentie aan te gaan.

Lerarentekort: spanningsindicator van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)

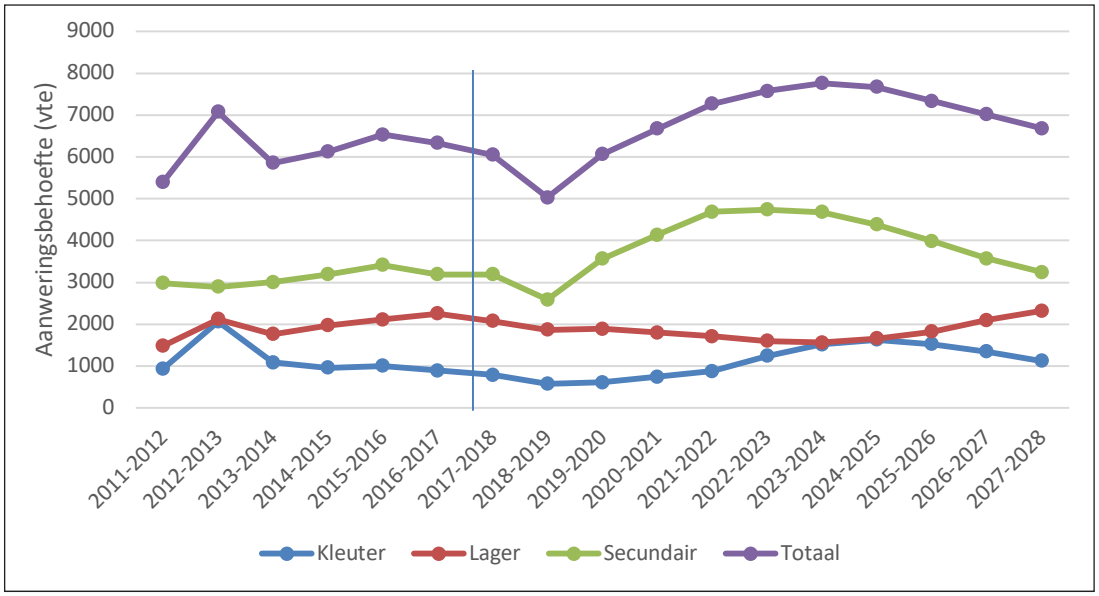
Om uitspraken te doen over een potentieel lerarentekort maken we gebruik van gegevens van de VDAB. Het meest volledige beeld krijgen we via de spanningsratio die uitdrukt hoeveel niet-werkende werkzoekenden er zijn ten opzichte van het aantal openstaande vacatures in onderwijs. Is deze spanningsratio hoog, dan zijn er veel potentiële arbeidskrachten om een vacature in te vullen en is er wellicht geen sprake van een lerarentekort. Een lage spanningsratio kan een indicatie geven van een lerarentekort.

Figuur 1: Spanningsratio's voor leerkracht basis- en secundair onderwijs (2016-2021)

Aanwervingsbehoeften

Er werd een prognose gemaakt van de aanwervingsbehoefte voor het onderwijspersoneel in Vlaanderen tot in 2028. Er wordt daarbij rekening gehouden met de leeftijdsstructuur en de uitstroom van het huidige onderwijspersoneel, beleidsmaatregelen en leerlingeneffecten. De resultaten wijzen er op dat het Vlaamse onderwijs ook in de toekomst een groeisector blijft. De data suggereren dat de aanwervingsbehoefte in 2023-2024 maar liefst 28% hoger zal zijn in vergelijking met schooljaar 2017-2018 (Figuur 2).

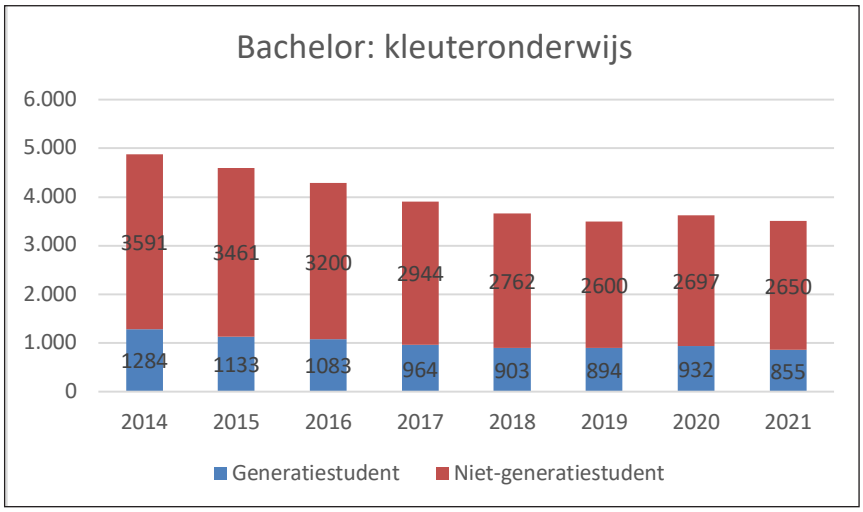

Figuur 2: Aanwervingsbehoefte (instroom + opdrachtuitbreiding) 2011-2028

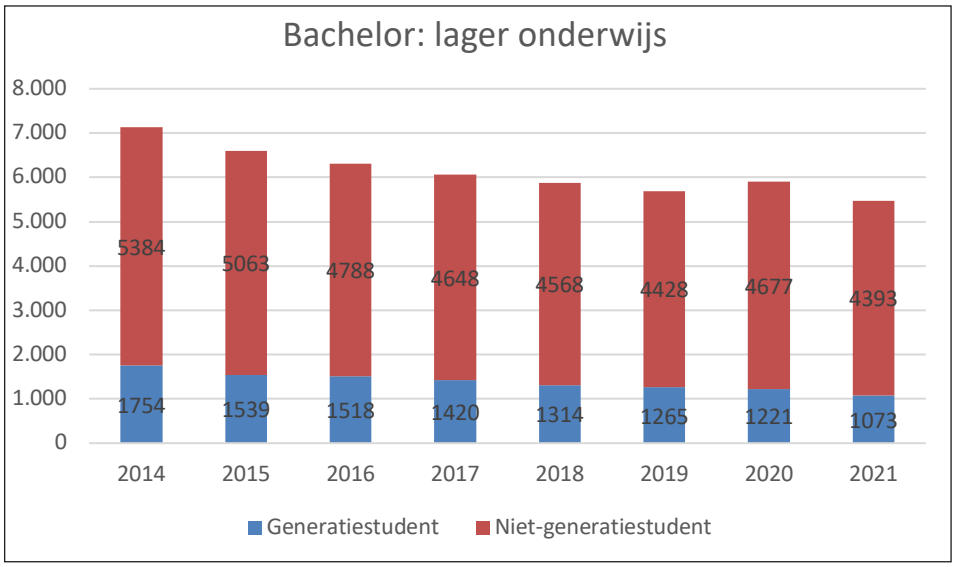
Instroom in de lerarenopleiding

We stellen vast dat er in het algemeen een daling is van de inschrijvingen in de initiële lerarenopleidingen. De opleidingen voor zijinstromers trekken aan.

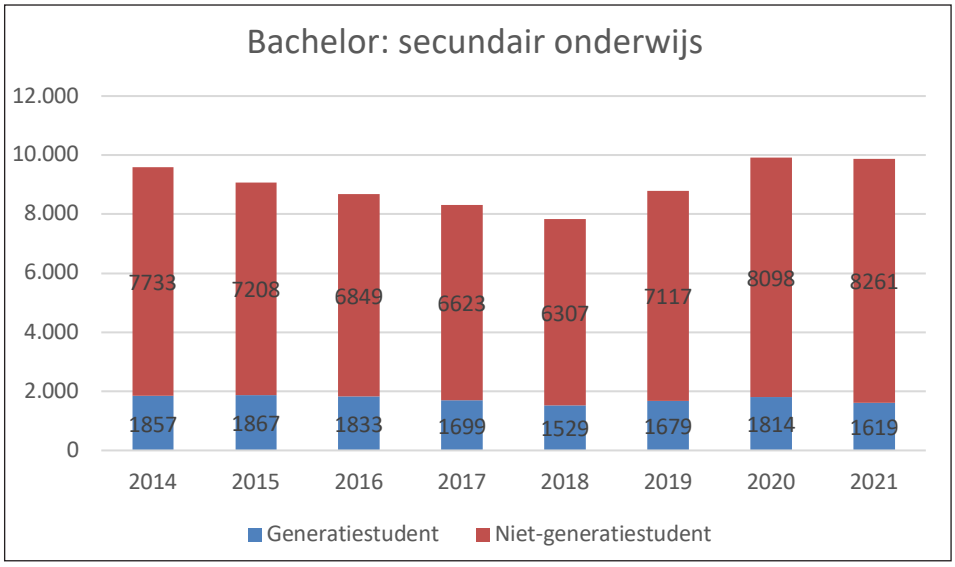
Figuur 3 tot en met 5 geeft het aantal unieke studenten met een opdeling naar al dan niet generatiestudent weer. Een generatiestudent is een student die zich in een bepaald academiejaar, voor het eerst inschrijft met een diplomacontract voor een professioneel of academisch gerichte bachelor in het Vlaamse hoger onderwijs. Wat betreft generatiestudenten zien we overal een daling tussen 2014-2015 en 2021-2022. Ook de VLHORA (VLHORA: Vlaamse Hogescholenraad) maakte hierover een uitgebreide analyse.

Figuur 3: aantal unieke studenten professionele bachelor kleuteronderwijs

Figuur 4: aantal unieke studenten professionele bachelor lager onderwijs

Figuur 5: aantal unieke studenten professionele bachelor secundair onderwijs

Op basis van een mailbevraging bij de VLIR (VLIR: Vlaamse Interuniversitaire Raad) ontvingen we onderstaande gegevens over de instroom in de verkorte educatieve masters.

Het aantal inschrijvingen in de educatieve masters is tussen 2019-2020 en 2020-2021 overal gestegen. Dit is gedeeltelijk het gevolg van een stijging van het aantal nieuwe studenten (trajectstarters), maar grotendeels te verklaren doordat er studenten zijn die zich een tweede jaar inschrijven in de opleiding. Het kan daarbij bijvoorbeeld ook gaan om studenten die bewust de opleiding spreiden.

Het aantal studenten dat in 2020-2021 het diploma van educatieve master behaalde bedroeg 832. Het aantal diploma's educatieve master of arts aan de hogeschool bedroeg in dat jaar 195.

Opleiding	**Aantal unieke studenten in de opleiding**
Educatieve masteropleiding universiteit 2019-2020	1391
Educatieve masteropleiding universiteit 2020-2021	2195
Educatieve masteropleiding universiteit 2021-2021	2241
Educatieve master of arts hogeschool 2019-2020	333
Educatieve master of arts hogeschool 2020-2021	516
Educatieve master of arts hogeschool 2021-2022	485

Opleiding	**Aantal diploma's**
Educatieve masteropleiding universiteit 2019-2020	471
Educatieve masteropleiding universiteit 2020-2021	832
Educatieve master of arts hogeschool 2019-2020	100
Educatieve master of arts hogeschool 2020-2021	195

Verkorte educatieve masters

Universiteit Antwerpen: 271 studenten waarvan 32% ouder dan 30 jaar.

Universiteit Gent: 604 studenten;
- hiervan zijn 166 studenten 30 jaar of ouder = 27,5%;
- hiervan zijn 155 studenten 31 jaar of ouder = 25,7%;
- hiervan zijn 71 studenten 40 jaar of ouder = 11,8%.

Universiteit Hasselt: 106 studenten waarvan 24,5% ouder dan 30 jaar.

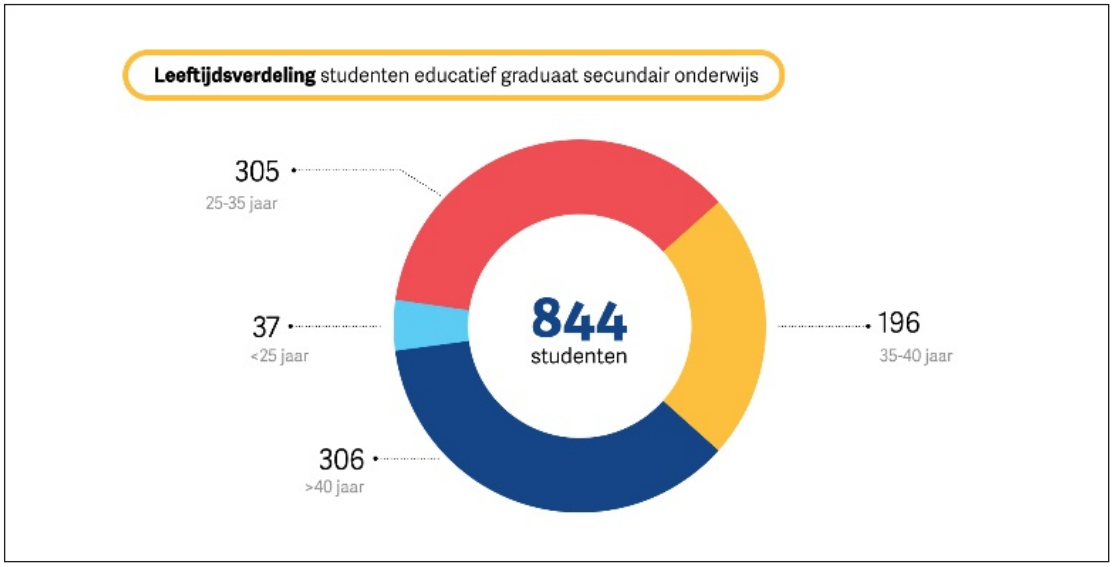
KU Leuven:

	2021-2022
<30	61,49%
=30	2,52%
>30	35,99%
	2021-2022
<30	463
=30	19
>30	271

VUB: 241 studenten waarvan 44,4% ouder dan 30 jaar.

Educatieve graduaten

Voor de educatieve graduaten zijn er 844 studenten ingeschreven in 2021. In 2020 zijn er 752 educatieve graduaten gestart. De educatieve graduaten trekken dus aan.

Maatregelen

Het opvangen van het tekort aan leraren vormt een van de grootste uitdagingen die de Vlaamse overheid in onderwijs moet overwinnen. Om dit lerarentekort op korte termijn het hoofd te bieden, nemen we via dit ontwerp van decreet een aantal maatregelen die op korte termijn moeten toelaten dat scholen snel bijkomende personeelsleden kunnen aanwerven om leraren in de klas maximaal te ondersteunen.

We maken het daarom mogelijk dat wanneer een school geen of onvoldoende leraren vindt om haar vacatures in te vullen, ze tot maximum 20% van haar omkadering voor onderwijzend personeel kan omzetten in punten. Via deze punten kan de school dan andere personeelsleden aanwerven voor de ondersteuning van haar leraren in de klas.

Daarnaast zullen we nog een aantal andere maatregelen uitvoeren via een besluit van de Vlaamse Regering.

In een tweede fase zullen we ook voor meer diepgaande langetermijnmaatregelen moeten zorgen.

Impactanalyse

Om scholen in het basis- en secundair onderwijs de kans te geven om snel een antwoord te bieden op een acuut lerarentekort krijgen ze tijdelijk de mogelijkheid om tot maximum 20% van hun lestijden volgens de schalen (omkadering voor onderwijzend personeel in het basisonderwijs) of van hun uren-leraar of hun lesuren (omkadering voor onderwijzend personeel in het secundair onderwijs) om te zetten in punten (omkadering voor beleids- en onderwijzend personeel in het basisonderwijs en voor ondersteunend personeel in het secundair onderwijs). De personeelsleden die aangesteld worden in de betrekkingen die met punten worden ingericht, moeten specifiek ingezet worden voor de ondersteuning van de leraren in de klas. Hierdoor krijgt de school de kans om tijdelijk specifieke profielen aan te

trekken die (nog) niet beschikken over een lerarenopleiding maar wel een opleiding hebben die al nauw aansluit bij wat we van leraren vragen (bijv. een bachelor- of masteropleiding).

In het secundair onderwijs kan een school op een meer flexibele manier punten aanwenden voor de oprichting van betrekkingen in wervingsambten van het ondersteunend personeel. Dit gebeurt door de verplichting op te heffen dat er slechts per halftijdse of voltijdse betrekking kan worden opgericht.

Deze maatregelen zorgen ervoor dat een school in het basis- en secundair onderwijs op een ruimere en meer flexibele wijze haar lesomkadering kan aanwenden om zo enerzijds de leerlingen maximaal in de klas te houden en anderzijds de leraren in die klassen extra ondersteuning te bieden.

JoKER

De omzetting van maximum 20% van de lestijden volgens de schalen, van de uren-leraar of van de lesuren naar punten zorgt ervoor dat de omkadering die een school van de overheid krijgt, bij een lerarentekort toch nog aangewend kan worden. Zo kan de school die niet onmiddellijk bijkomende of nieuwe leraren vindt, via deze weg toch personeelsleden aanwerven in andere ambten. Deze personeelsleden worden ingezet als extra ondersteuning van de leraar in de klas. Dit zorgt er voor dat een school en haar lerarenteam via deze bijkomende extra ondersteuning maximaal zorg kunnen besteden aan het lesgeven aan alle leerlingen en dat leerlingen niet of in mindere mate zonder leraar vallen en dus minder of niet in studie moeten zitten of zelfs thuis moeten blijven.

Implementatie

Bij de implementatie gebeurt de communicatie:
– via wijzigingen in diverse omzendbrieven;
– via communicatiekanalen die doelgroepgericht en per onderwijsniveau info verspreiden (bijv. nieuwsbrief over schoolbeleid en regelgeving).

Handhaving en toezicht

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten houdt toezicht op de naleving van de verschillende maatregelen in dit decreet.

Inwerkingtreding

Deze artikelen hebben uitwerking vanaf 1 september 2022.

C. Totstandkomingsprocedure

Het Vlor-advies (Vlor: Vlaamse Onderwijsraad) werd gegeven op 20 januari 2022, waarbij de Vlor aangeeft geen advies te geven op de technische artikels op basis van artikel 73 van het decreet betreffende participatie op school en omwille van het te korte tijdsbestek.

De SERV (SERV: Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) heeft advies gegeven op 24 januari 2022, waarbij de SERV aangeeft geen advies te geven omdat de maatregelen gaan over de organisatie van personeel en school.

De Raad van State gaf advies 71.238/1 op 5 mei 2022.

In haar advies merkt de Raad van State twee zaken op.

Allereerst vraagt de Raad van State of het feit dat een school voor buitengewoon onderwijs geen omzetting van lesuren, lestijden of uren-leraar naar uren voor paramedische disciplines kan doen, geen ongelijke behandeling inhoudt. De Raad stelt dat dit alleszins moet verantwoord worden.

Naar aanleiding van dit advies wordt voor de scholen voor buitengewoon onderwijs de aanwending van de maximum 20% lesomkadering naar ambten in de paramedische disciplines (paramedisch personeel, medisch personeel, orthopedagogisch personeel, psychologisch personeel en sociaal personeel) mogelijk.

Op deze wijze is er zeker geen sprake van een ongelijke behandeling.

Aan het ontwerp van decreet wordt toegevoegd dat een school voor buitengewoon onderwijs de lestijden of lesuren – maximum 20% – die ze wenst om te zetten in het kader van het vastgestelde lerarentekort ook kan omzetten naar uren voor paramedische disciplines (paramedisch personeel, medisch personeel, sociaal personeel, orthopedagogisch personeel en psychologisch personeel). Daarmee gaan we ook in op een van de opmerkingen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen, zoals verwoord in het protocol van de onderhandelingen.

We verruimen de lesomkadering waarop de school de 20%-omzetting kan toepassen, waardoor ook de omkadering die wordt toegekend in het kader van SES- en GOK-beleid wordt meegenomen. Dit biedt scholen maximale flexibiliteit in het counteren van het lerarentekort.

Daarnaast merkt de Raad van State op dat de inwerkingtreding van het ontwerp van decreet – op de dag van bekrachtiging door de Vlaamse Regering – juridisch niet correct is.

Het oorspronkelijke doel van de maatregelen was om scholen al dit schooljaar mogelijkheden te bieden om een lerarentekort te counteren. Vermits het huidige schooljaar ondertussen reeds ver gevorderd is, is het aangewezen om de maatregelen pas vanaf volgend schooljaar te laten ingaan. Op deze wijze kunnen schoolbesturen en scholen zich ook terdege voorbereiden op de toepassing van deze maatregelen.

Daarom zal het ontwerp van decreet in werking treden op 1 september 2022.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1

Behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2 en 3. Wijziging van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 en van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Artikel 2 en 3

Algemene toelichting

In het secundair onderwijs geldt voor een school de verplichting om bij de aanwending van punten in de ambten van administratief medewerker en opvoeder in het ondersteunend personeelslid steeds een betrekking in te richten voor een halftijdse of een voltijdse opdracht.

Deze verplichting bestaat enkel in dit onderwijsniveau. In de andere onderwijsniveaus kunnen betrekkingen in wervingsambten van het beleids- en ondersteunend personeel (basisonderwijs) en van het ondersteunend personeel (Centra voor leerlingenbegeleiding, deeltijds kunstonderwijs en centra voor volwassenenonderwijs) ook deeltijds ingericht worden en dit vanaf één klokuur.

We stellen meer en meer vast dat deze verplichting secundaire scholen beperkt in hun flexibiliteit om hun schoolteam optimaal te organiseren. Dit gebeurt niet enkel bij de aanwerving van personeelsleden, maar ook tijdens de loopbaan van in dienst zijnde personeelsleden bemoeilijkt deze verplichting combinaties van werken met verlofstelsels en afwezigheden. Het gevolg is dat hier telkens uitzonderingen op voorzien zijn in de regelgeving.

Dit alles maakt deeltijds werk voor wie daar uitdrukkelijk voor kiest moeilijk tot onmogelijk. Ook de combinatie met een opdracht in een ander ambt in onderwijs is hierdoor niet evident (bijv. deeltijds leraar en deeltijds opvoeder kan enkel door een combinatie met minstens een halftijdse opdracht als opvoeder, andere combinaties zijn niet mogelijk). Maar ook de combinatie met een (soms gelijkaardig) ambt in een ander onderwijsniveau wordt zo bemoeilijkt (bijv. administratief medewerker in het basisonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs of het volwassenenonderwijs in combinatie met een opdracht als administratief medewerker in het secundair onderwijs).

Als een secundaire school de volgende schooljaren de mogelijkheid krijgt om bij een acuut lerarentekort lesomkadering om te zetten in punten, zal ze bij het toepassen van deze regel altijd verplicht zijn om in de ambten van administratief medewerker en opvoeder steeds een halftijdse of voltijdse betrekking op te richten. Dat zal niet altijd overeenkomen met het aantal uren-leraar of lesuren dat de school wenst om te zetten of kan omzetten.

Door de verplichting op te heffen, heeft de school de keuze om ook betrekkingen in andere verhoudingen dan halftijds of voltijds in te richten en kan ze op een meer optimale wijze haar schoolteam samen stellen.

De opheffing van de verplichting zorgt er ook voor dat dan in alle onderwijsniveaus eenzelfde principe wordt gevolgd voor de oprichting van ambten in het ondersteunend personeel.

Artikelsgewijze toelichting

Paragraaf 2 van respectievelijk artikel 40quinquis van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs en artikel 36ter van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs wordt aangepast zodat alle wervingsambten van het ondersteunend personeel kunnen ingevuld worden via een deeltijdse of een voltijdse betrekking.

Hoofdstuk 4. Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Artikel 4

Algemene toelichting

Een schoolbestuur in het basisonderwijs krijgt bij een vastgesteld lerarentekort tijdens de schooljaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 de mogelijkheid om een deel van haar vacante lestijden volgens de schalen en haar GOK- of SES-lestijden (maximum 20%) om te zetten naar punten voor beleids- en ondersteunend personeel of uren voor het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch

en orthopedagogisch personeel. Andere lestijden toegekend voor specifieke doeleinden kunnen niet omgezet worden.

Daartoe doet het schoolbestuur aan het bevoegde lokaal onderhandelingscomité een voorstel.

In dat bevoegde lokaal onderhandelingscomité wordt onderhandeld over hoe dit lerarentekort wordt vastgesteld, evenals over de aanwending in de ambten van het beleids- en ondersteunend personeel of in ambten van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

De omzetting van de vacante lestijden geldt steeds voor de duur van het lopende schooljaar. Daar geldt weliswaar een uitzondering op als het personeelslid dat aangesteld is in een ambt van het beleids- en ondersteunend personeel of in een ambt van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel in een betrekking die door de omzetting met punten/uren is ingericht, vrijwillig ontslag neemt in de loop van het schooljaar. In dat geval eindigt de omzetting van het overeenkomend aantal lestijden naar punten/uren vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

Artikelsgewijze toelichting

Als er tijdens de schooljaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 lokaal wordt vastgesteld dat er een tekort aan onderwijzend personeel dreigt, kan het schoolbestuur aan het bevoegde lokaal comité voorstellen om maximaal 20% van het totale aantal vacante lestijden volgens de schalen en GOK- en SES-lestijden van de school aan te wenden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel of in ambten van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel. In het bevoegde lokaal comité wordt onderhandeld over hoe dit tekort wordt vastgesteld, evenals over de aanwending in de ambten van het beleids- en ondersteunend personeel of in ambten van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

De omzettingen kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het betrokken lopende schooljaar en gelden voor de duur van het lopende schooljaar. Als het personeelslid dat aangesteld is in een ambt van het beleids- en ondersteunend personeel of in een ambt van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel in een betrekking die door de omzetting met punten is ingericht, vrijwillig ontslag neemt in de loop van het schooljaar, eindigt de omzetting van het overeenkomend aantal lestijden naar punten/uren vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

De punten/uren die bekomen worden door de omzetting dienen maximaal ter ondersteuning van de leraar in de scholen basisonderwijs aangewend te worden, zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven.

Vermits deze uitzondering tijdelijk van aard is mag het schoolbestuur deze betrekkingen in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel of in ambten van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel niet vacant verklaren en kan ze er ook geen affectatie, mutatie of vaste benoeming in toewijzen.

Hoofdstuk 5 en 6. Decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap en Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Artikel 5, 8 en 9

Algemene toelichting

Een schoolbestuur/centrumbestuur in het secundair onderwijs krijgt bij een vastgesteld lerarentekort tijdens de schooljaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 de mogelijkheid om een deel van haar vacante lesuren, vacante uren-leraar, of vacante GOK-lesuren of GOK-uren-leraar (maximum 20%) om te zetten naar punten voor ondersteunend personeel of naar uren voor het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel. Andere uren-leraar of lesuren die worden toegekend voor specifieke doeleinden, of aanvullend op de basisfinanciering- of subsidiëring, kunnen niet worden omgezet.

Daartoe doet het schoolbestuur/centrumbestuur aan het bevoegde lokaal onderhandelingscomité een voorstel.

In dat bevoegde lokaal onderhandelingscomité wordt onderhandeld over hoe dit tekort wordt vastgesteld, evenals over de aanwending in de wervingsambten van het ondersteunend personeel of van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

De omzetting van de vacante lesuren of vacante uren-leraar geldt steeds voor de duur van het lopende schooljaar. Daar geldt weliswaar een uitzondering op als het personeelslid dat aangesteld is in een ambt van het ondersteunend personeel of in een ambt van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel in een betrekking die door de omzetting met punten of uren is ingericht, vrijwillig ontslag neemt in de loop van het schooljaar. In dat geval eindigt de omzetting van het overeenkomend aantal lesuren of uren-leraar naar punten vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

Artikelsgewijze toelichting

Als er tijdens de schooljaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 lokaal wordt vastgesteld dat er een tekort aan onderwijzend personeel dreigt, kan het centrum- of schoolbestuur aan het bevoegde lokaal comité voorstellen om maximaal 20% van het aantal toegekende vacante lesuren, vacante uren-leraar, of vacante GOK-lesuren of GOK-uren-leraar (met uitzondering van andere lesuren of uren-leraar toegekend voor specifieke doeleinden of aanvullend op de basisfinanciering) van de school aan te wenden in wervingsambten van het ondersteunend personeel of van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel. In het bevoegde lokaal comité wordt onderhandeld over hoe dit tekort wordt vastgesteld, evenals over de aanwending in de wervingsambten van het ondersteunend personeel of van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

De omzettingen kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het betrokken lopende schooljaar en gelden voor de duur van het lopende schooljaar. Als het personeelslid dat aangesteld is in een ambt van het ondersteunend personeel of in een ambt van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel in een betrekking die door de omzetting met punten of uren is opgericht, vrijwillig ontslag neemt in de loop van het schooljaar, eindigt de omzetting van het overeenkomend aantal lesuren of uren-leraar naar punten of uren vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

De punten of uren die bekomen worden door de omzetting dienen maximaal ter ondersteuning van de leraar in de scholen of centra deeltijds onderwijs secundair onderwijs aangewend te worden, zodat de leraar zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven.

Vermits deze uitzondering tijdelijk van aard is mag het centrum- of schoolbestuur deze betrekkingen in wervingsambten van het ondersteunend personeel of van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel niet vacant verklaren en kan ze er ook geen affectatie, mutatie of vaste benoeming in toewijzen.

Artikel 6 en 7

Algemene toelichting

Voor de wervingsambten van het ondersteunend personeel in het secundair onderwijs wordt de verplichting opgeheven om een betrekking steeds halftijds of voltijds in te richten (zie ook de algemene toelichting bij artikel 2 en 3).

Artikelsgewijze toelichting

Het gaat om de opheffing van de verplichting in artikel 30 en 31 van de Codex Secundair Onderwijs om in de wervingsambten van administratief medewerker en opvoeder in het ondersteunend personeel minstens halftijdse of voltijdse betrekkingen in te richten.

Hierdoor zal een secundaire school – net als instellingen van de andere onderwijsniveaus – op een meer flexibele wijze deze betrekkingen kunnen inrichten. Dit biedt ook voor personeelsleden de mogelijkheid om deeltijds te werken in andere verhoudingen dan enkel halftijds.

Hoofdstuk 7. Inwerkingtreding en toepassingsgebied in de tijd

Artikel 10

Het decreet treedt in werking op 1 september 2022.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 14 januari 2022

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Art. 2. In artikel 40quinquies van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

"§2. De wervingsambten, vermeld in paragraaf 1, kunnen via voltijdse of deeltijdse betrekkingen worden ingevuld.".

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Art. 3. In artikel 36ter van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

"§2. De wervingsambten, vermeld in paragraaf 1, kunnen via voltijdse of deeltijdse betrekkingen worden ingevuld.".

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 4. In artikel 130, §2, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2012, worden tussen het eerste en het tweede lid acht leden ingevoegd, die luiden als volgt:

"Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het schoolbestuur tijdens de schooljaren 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van het toegekende lestijdenpakket en van het aantal toegekende extra of bijkomende lestijden ook aanwenden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel.

De omzettingen, vermeld in het tweede lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie.

De omzettingen, vermeld in het tweede lid, die gebeuren in het kader van de aanvullende lestijden voor aanvangsbegeleiding, de aanvullende lestijden voor de kerntaak van het onderwijzend personeel en de aanvullende lestijden samen school maken worden meegeteld om de 20%, vermeld in het tweede lid, te berekenen.

De punten die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het tweede lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de scholen basisonderwijs aangewend zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven. Dat geldt evenwel niet voor omzettingen die gebeuren in het kader van de aanvullende lestijden voor aanvangsbegeleiding, de aanvullende lestijden voor de kerntaak van het onderwijzend personeel en de aanvullende lestijden samen school maken.

De regering bepaalt de wijze waarop de lestijden kunnen worden omgezet in punten voor het beleids- en ondersteunend personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen, worden vastgelegd in het bevoegde lokale comité, en de aanwending in ambten van het beleid- en ondersteunend personeel als vermeld in het tweede lid, kan alleen worden toegepast na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die ingericht worden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel, als vermeld in het tweede lid:

1° zijn niet onderworpen aan de reglementering over de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie en de wedertewerkstelling. Het schoolbestuur van de school waaraan de betrekking wordt toegewezen, kan echter op vrijwillige basis een personeelslid aanstellen dat ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking. Die aanstelling wordt beschouwd als een reaffectatie of een wedertewerkstelling. Die reaffectatie of wedertewerkstelling gebeurt altijd met instemming van het ter beschikking gestelde personeelslid;

2° komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.

Het schoolbestuur van de school waar de betrekking in een ambt van het beleids- en ondersteunend personeel als vermeld in het tweede lid, wordt ingericht, is niet verplicht om in die betrekking een personeelslid aan te stellen dat het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur heeft verworven conform artikel 21 of 21bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 of artikel 23 of 23bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.".

Hoofdstuk 5. Wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Art. 5. In artikel 90 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009, 30 maart 2018 en 3 juli 2020, wordt paragraaf 2 opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

"§2. Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het centrumbestuur tijdens de schooljaren 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van het toegekende pakket uren-leraar of lesurenpakket en van het aantal toegekende extra of bijkomende uren-leraar ook aanwenden in ambten van het ondersteunend personeel.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, die gebeuren in het kader van de aanvullende uren-leraar voor aanvangsbegeleiding, de aanvullende uren-leraar voor de kerntaak van het onderwijzend personeel en de aanvullende uren-leraar samen school maken worden meegeteld om de 20%, vermeld in het eerste lid, te berekenen.

De punten die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het eerste lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de centra zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven. Dat geldt evenwel niet voor omzettingen die gebeuren in het kader van de aanvullende uren-leraar voor aanvangsbegeleiding, de aanvullende uren-leraar voor de kerntaak van het onderwijzend personeel en de aanvullende uren-leraar samen school maken.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de uren-leraar kunnen worden omgezet in punten voor het ondersteunend personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen, worden vastgelegd in het bevoegde lokale comité, en de aanwending in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, kan alleen worden toegepast na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die opgericht worden in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid:

1° zijn niet onderworpen aan de reglementering over de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie en de wedertewerkstelling. Het centrumbestuur van het centrum waaraan de betrekking wordt toegewezen, kan echter op vrijwillige basis een personeelslid aanstellen dat ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking. Die aanstelling wordt beschouwd als een reaffectatie of een wedertewerkstelling. Die reaffectatie of wedertewerkstelling gebeurt altijd met instemming van het ter beschikking gestelde personeelslid;

2° komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het centrumbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.

Het centrumbestuur van de school waar de betrekking in een ambt van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, wordt opgericht, is niet verplicht om in die betrekking een personeelslid aan te stellen dat het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur heeft verworven conform artikel 21 of 21bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 of artikel 23 of 23bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.”.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 6. In artikel 30 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2011, 17 juni 2016 en 9 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt de bepaling “- ambten van het bestuurspersoneel en het ondersteunend personeel kunnen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden. In afwijking hiervan kan het ambt van ICT-coördinator per voltijdse of deeltijdse betrekking opgericht worden;” vervangen door de bepaling “- ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden;”;

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden.”;

3° in paragraaf 2bis, tweede lid, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden;”.

Art. 7. In artikel 31 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016 en 9 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt de bepaling "- ambten van het bestuurspersoneel en het ondersteunend personeel kunnen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden. In afwijking hiervan kan het ambt van ICT-coördinator per voltijdse of deeltijdse betrekking opgericht worden;" vervangen door de bepaling "- ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden;";

2° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "kunnen per halftijdse of voltijdse betrekking" vervangen door de woorden "kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking".

Art. 8. Aan artikel 211 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016, 20 april 2018, 15 maart 2019 en 3 juli 2020, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het schoolbestuur tijdens de schooljaren 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van het toegekende pakket uren-leraar en van het aantal toegekende extra of bijkomende uren-leraar ook aanwenden in ambten van het ondersteunend personeel.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, die gebeuren in het kader van de aanvullende uren-leraar voor aanvangsbegeleiding, de aanvullende uren-leraar voor de kerntaak van het onderwijzend personeel en de aanvullende uren-leraar samen school maken worden meegeteld om de 20%, vermeld in het eerste lid, te berekenen.

De punten die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het eerste lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de scholen aangewend zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven. Dat geldt evenwel niet voor omzettingen die gebeuren in het kader van de aanvullende uren-leraar voor aanvangsbegeleiding, de aanvullende uren-leraar voor de kerntaak van het onderwijzend personeel en de aanvullende uren-leraar samen school maken.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de uren-leraar kunnen worden omgezet in punten voor het ondersteunend personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen, worden vastgelegd in het bevoegde lokale comité, en de aanwending in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, kan alleen worden toegepast na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die opgericht worden in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid:

1° zijn niet onderworpen aan de reglementering over de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie en de wedertewerkstelling. Het schoolbestuur van de school waaraan de betrekking wordt toegewezen, kan echter op vrijwillige basis een

personeelslid aanstellen dat ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking. Die aanstelling wordt beschouwd als een reaffectatie of een wedertewerkstelling. Die reaffectatie of wedertewerkstelling gebeurt altijd met instemming van het ter beschikking gestelde personeelslid;

2° komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.

Het schoolbestuur van de school waar de betrekking in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, wordt opgericht, is niet verplicht om in die betrekking een personeelslid aan te stellen dat het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur heeft verworven conform artikel 21 of 21bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 of artikel 23 of 23bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.”.

Art. 9. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 308/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 308/3. Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het schoolbestuur tijdens de schooljaren 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van het toegekende lesurenpakket en van het aantal toegekende extra of bijkomende lesuren ook aanwenden in ambten van het ondersteunend personeel.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, die gebeuren in het kader van de aanvullende lesuren voor aanvangsbegeleiding, de aanvullende lesuren voor de kerntaak van het onderwijzend personeel en de aanvullende lesuren samen school maken worden meegeteld om de 20%, vermeld in het eerste lid, te berekenen.

De punten die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het eerste lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de scholen aangewend zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven. Dat geldt evenwel niet voor omzettingen die gebeuren in het kader van de aanvullende lesuren voor aanvangsbegeleiding, de aanvullende lesuren voor de kerntaak van het onderwijzend personeel en de aanvullende lesuren samen school maken.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de lesuren kunnen worden omgezet in punten voor het ondersteunend personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen, worden vastgelegd in het bevoegde lokale comité, en de aanwending in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, kan alleen worden toegepast na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die opgericht worden in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid:

1° zijn niet onderworpen aan de reglementering over de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reaffectatie en de wedertewerkstelling. Het schoolbestuur van de school waaraan de betrekking wordt toegewezen, kan echter op vrijwillige basis een personeelslid aanstellen dat ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking. Die aanstelling wordt beschouwd als een reaffectatie of een wedertewerkstelling. Die reaffectatie of wedertewerkstelling gebeurt altijd met instemming van het ter beschikking gestelde personeelslid;

2° komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.

Het schoolbestuur van de school waar de betrekking in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, wordt opgericht, is niet verplicht om in die betrekking een personeelslid aan te stellen dat het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur heeft verworven conform artikel 21 of 21bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991 of artikel 23 of 23bis van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.”.

Hoofdstuk 7. Toepassingsgebied in de tijd

Art. 10. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekrachtiging ervan door de Vlaamse Regering.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

VLOR vlaamse onderwijsraad

Zenithgebouw
Koning Albert II-laan 37
1030 Brussel

02 219 42 99
info@vlor.be
www.vlor.be

De heer Ben Weyts
viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Onderwijs, Sport,
Dierenwelzijn en Vlaamse Rand
Koolstraat 35
1000 Brussel

BIJLAGEN /
DATUM 20/01/2022
ONS KENMERK AR-VAST BUREAU-COR-2122-006
CONTACT SIMON.GRYMONPREZ@VLOR.BE/ 02 227 13 58
BETREFT Adviesvraag Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen

Mijnheer de minister

De Vlor nam kennis van uw adviesvraag over het Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen.

Na overleg heeft de Vlor beslist om af te zien van advies. De Vlor geeft daarvoor volgende redenen:

1 Het Voorontwerp van decreet heeft betrekking op de arbeidsvoorwaarden waarover de syndicale organen zich uitspreken. Conform artikel 73 van het Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad kan de Vlor zich dus niet uitspreken over de technische artikels in het Voorontwerp van decreet.
2 Gelet op de zeer korte termijn waarbinnen het advies moet worden verstrekt (tien werkdagen), heeft de Vlor niet de mogelijkheid om zich uit te spreken over de onderliggende en principiële overwegingen waarop het Voorontwerp van decreet rust.

De Vlor wil de minister verder vragen om de maatregelen die hij neemt om het lerarentekort aan te pakken op een overzichtelijke manier te stroomlijnen en te structureren. Het is een maatschappelijk belangrijk vraagstuk en de genomen maatregelen moeten kaderen in een samenhangend geheel. Voor alle stakeholders moet duidelijk zijn welke acties in z'n geheel worden ondernomen en op welke principes die acties zijn gebaseerd. Maatregelen opsplitsen in een serie van mini-decreten werkt fragmentatie in de hand.

Met vriendelijke groeten

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Ann Verreth
algemeen voorzitter

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

OPWAARDERING LERARENAMBT

SERV
sterk door overleg

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel
W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen
Adviesvrager	Ben Weyts - Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand
Ontvangst adviesvraag	17 januari 2022
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)
Goedkeuring raad	24 januari 2022

Contactpersoon Mieke Valcke mvalcke@serv.be

De heer Ben WEYTS

Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Kreupelenstraat 2

B-1000 Brussel

Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen

Mijnheer de minister

De SERV heeft op 17 januari 2022 een spoedadviesvraag ontvangen m.b.t. bovenvermeld decreet en bezorgt u hierbij zijn advies.

Het voorontwerp van decreet bevat twee dringende maatregelen die 1) raken aan het personeelsstatuut 2) zorgen voor technische aanpassingen op vlak van organisatie van personeel en onderwijs. De SERV brengt over deze maatregelen geen advies uit, omdat hier de professionele sociale partners aan zet zijn.

Het voorontwerp van decreet kadert in de conceptnota *'Herwaardering van de leraar'* die als mededeling werd voorgelegd aan de Vlaamse Regering midden december 2021. De SERV heeft over deze conceptnota geen adviesvraag ontvangen.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter

PROTOCOL NR. 202 HOUDENDE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:

- Sectorcomité X – Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap);
- Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten – Afdeling 2 - Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
- Overkoepelend onderhandelingscomité Vrij Gesubsidieerd Onderwijs

SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 25/02/2022

PROTOCOL NR. 202 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:

- **SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);**
- **COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 – Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";**
- **OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;**

OP 18/01/20222, 01/02/2022, 08/02/2022 EN 22/02/2022

over

het **Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen**

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr. Jan JAMBON, Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, voorzitter SectX-C2

2. dhr. Ben WEYTS, Viceminister president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, voorzitter OOC

3. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en landbouw – lid;

4. dhr. Bart SOMERS, Viceminister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen – lid,

5. dhr. Matthias DIEPENDAELE, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, lid

de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

- het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP), vertegenwoordigd door:

Mevr. Lieve VANSINTJAN, coördinator OKO

- **het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Geert SPIESSENS, afdelingshoofd beleid en belangenbehartiging

- het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking

- het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Koen BOUVE, pedagogisch begeleider

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen**

***

Het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers kan globaal akkoord gaan met dit voorontwerp van decreet.

Om te komen tot een herwaardering van het lerarenambt zijn vele maatregelen nodig. Er werden met dit voorontwerp van decreet een aantal zaken geregeld waar de scholen van OKO kansen in zien voor een oplossingsgericht personeelsbeleid.

- Het creëren van de mogelijkheid om in het secundair onderwijs voltijdse en deeltijdse betrekkingen in te kunnen richten in ambten van het ondersteunend personeel komt zeker aan een vraag naar meer flexibiliteit tegemoet.

- De mogelijkheid voor een schoolbestuur om, voor een paar jaren, een deel van haar vacante reguliere lestijden en lesuren voor maximum 20 % om te zetten naar punten voor beleids- en ondersteunend personeel laat in sommige situaties toe om beter gebruik te kunnen maken van de toegekende lestijden en lesuren.

- OKO kijkt uit naar de beloofde voorstellen om onder meer ook voor de vervangingen een flexibel systeem uit te werken dat kan bijdragen tot het opvangen van het personeelstekort in de scholen.

***

Het *GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap* **gaat akkoord** met het voorontwerp.

Het GO! stelt de eerste, weliswaar beperkte aanzet tot meer flexibiliteit bij de aanwending van personeelsmiddelen, zoals voorzien in het decreet, op prijs.

Het GO! betreurt wel:

- dat de omzetting van lesuren/uren-leraar naar punten enkel kan voor uren beleids- en ondersteunend personeel of ondersteunend personeel en niet voor uren paramedisch personeel;
- dat de omzetting vooralsnog alleen kan in vacante uren en niet voor vervangingen.

Het GO! neemt akte van het engagement van de overheid om met de suggesties van de sociale partners verder aan de slag te gaan.

***

OVSG geeft een protocol van akkoord bij het voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen

Dit decreet bevat maatregelen die scholen moeten toelaten om hun lesomkadering in functie van het huidige lerarentekort om te zetten naar punten. Lestijden, lesuren of uren-leraar kunnen op die manier tot maximum 20% omgezet worden om dan met deze punten personeelsleden aan te stellen in andere ambten van beleids- en ondersteunend personeel. Voor het secundair onderwijs wordt bijkomend de verplichting opgeheven dat er voor het ambt van het ondersteunend personeel slechts per halftijdse of voltijdse betrekking kan worden ingericht.

Voor OVSG is dit een eerste maatregel in een pakket aan maatregelen die nodig zijn om het lerarentekort en de herwaardering van het ambt aan te pakken. Het omzetten van uren naar punten laat toe dat een schoolbestuur met assistenten kan werken die het onderwijzend personeel ontlasten en waardoor het zich kan focussen op zijn kerntaak van lesgeven. Ook laat

deze maatregel toe dat eventuele kandidaten warm gemaakt worden om de stap te zetten naar een onderwijsdiploma. In die zin hoopt OVSG dat dit decreet zal bijdragen aan het wegwerken van het lerarentekort.

OVSG zou graag deze regel uitgebreid zien naar het buitengewoon onderwijs om die omzetting ook mogelijk te maken in ambten van paramedicus.

Verder wenst OVSG dat de toepassing van deze maatregel uitgebreid wordt tot het hele schooljaar, zodat ook bij vastgestelde tekorten in de loop van het schooljaar de omzetting kan gebeuren. Tekorten doen zich immers niet enkel voor in het begin van het schooljaar, de omzetting moet op elk ogenblik hulp kunnen bieden voor het dienstdoende korps.

***

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen geeft een protocol van akkoord. POV waardeert de aanzet om de personeelsmiddelen flexibel in te zetten, maar wil graag onderstaande bezorgdheden meegeven:

- POV betreurt dat de omzettingen van leraarsuren naar punten enkel mogelijk is voor uren beleids- en ondersteunend personeel en niet voor uren paramedisch personeel.
- POV ziet het als een meerwaarde mocht de omzetting van de uren niet enkel in vacante uren kunnen, maar ook voor vervangingen.
- POV is er van overtuigd dat de mogelijkheid tot overdracht van niet ingevulde vervangingen bijdraagt tot een efficiëntere schoolorganisatie in het voordeel van beleid, leraren en leerlingen .

***

Het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Chris SMITS, secretaris-generaal Katholiek Onderwijs Vlaanderen
Dhr. Marc KEPPENS, adviseur stafdienst

en **de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties**, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Mevr. Nancy LIBERT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs
Dhr. Jean-Luc BARBERY, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

Dhr. Koen VAN KERKHOVEN, secretaris-generaal COC
Dhr. Koen WILS, adjunct-secretaris-generaal COC
Mevr. Marianne COOPMAN, algemeen secretaris COV
Mevr. Hilde LAVRYSEN, adjunct-algemeen secretaris COV

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

Dhr. Pascal CLAESSENS, secretaris-onderhandelaar VSOA-onderwijs

gaan niet akkoord met het hierbij gevoegde **Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen**

***

Katholiek Onderwijs Vlaanderen onderschrijft een protocol van niet akkoord bij het Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen.

Voor Katholiek Onderwijs Vlaanderen zijn de genomen maatregelen een te beperkte stap in de goede richting. Door de beperkingen in de uitvoering, zullen de maatregelen zoals ze nu werden uitgeschreven tot weinig resultaat leiden. Katholiek Onderwijs Vlaanderen verklaart zich dan ook niet akkoord op basis van de onderstaande fundamentele bedenkingen:

1. De aanwending van maximaal 20% van de lestijden/uren-leraar in ambten van het beleids- en/of ondersteunend personeel bij een tekort aan onderwijzend personeel is niet mogelijk wanneer dat tekort zich voordoet in de loop van het schooljaar. Echter net tijdens de loop van het schooljaar kampen vele scholen met een lerarentekort en kunnen interimopdrachten niet worden ingevuld. De aanwending van de 20% dreigt daardoor een maatregel te worden die in praktijk amper uitvoering zal kennen.
2. Ook het buitengewoon onderwijs kampt met een lerarentekort en vraagt naar maximale versterking en ondersteuning van een groep kwetsbare leerlingen. Het is dan ook een gemiste kans om de aanwending van de maximaal 20% lestijden/uren-leraar niet mogelijk te maken in ambten van het orthopedagogisch en paramedisch personeel.

3. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel is een omzetting van lestijden/uren-leraar naar ambten beleids- en/of ondersteunend personeel te beperkend. De omzetting moet kunnen doorgetrokken worden naar 'werkingsmiddelen' zodat scholen in staat zijn om maximaal oplossingen te zoeken en te bieden en vanuit werkingsmiddelen keuzes kunnen maken in aanwerving van personeel ter ondersteuning van de brede werking van de school.

***

ACOD Onderwijs geeft een protocol van niet akkoord betreffende het voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis-en secundair onderwijs te herwaarderen

ACOD Onderwijs wenst vooreerst op te merken dat de titel van dit voorontwerp van decreet niet strookt met de inhoud, m.a.w. de vlag dekt de lading niet. Wij vinden in deze tekst geen maatregelen die het lerarenambt zal herwaarderen.

Wij vinden enkel maatregelen terug die de job van de overblijvende leerkrachten nog zal verzwaren door het feit dat 20% van de lestijden die bedoeld zijn om daadwerkelijk les te geven, kunnen omgezet worden in punten die aangewend worden in ambten van het beleids-en ondersteunend personeel.
Dit betekent dat een school die bijvoorbeeld 100 lestijden heeft op basis van zijn leerlingenaantal, hiervan 20 lestijden kan omzetten naar punten. Wie gaat er les geven aan de leerlingen die de 20 lestijden hebben gegenereerd die omgezet zijn in punten? Hierop is maar één antwoord mogelijk: de overblijvende leerkrachten die een grotere klasgroep zullen krijgen. Gaat het lesgeven aan grotere klasgroepen het lerarenambt herwaarderen? Gaan grotere klasgroepen de kwaliteit van onderwijs ten goede komen? Gaan grotere klasgroepen ervoor zorgen dat er minder werkdruk komt bij het onderwijzend personeel?

ACOD Onderwijs stelt vast dat door de mogelijkheid om de omzetting van lestijden in punten te laten ingaan vanaf 1 oktober en waarbij deze omzetting definitief is voor de rest van het schooljaar; er een bijzonder effect optreedt. Er ontstaan volgens ons 3 categorieën van onderwijzend personeel die nog moeilijk aan de bak zullen komen :
1. de categorie van tijdelijke personeelsleden die door reaffectatie na 1 oktober hun job zullen verliezen;

2. de categorie van tijdelijke personeelsleden die na 1 oktober een einde zien komen aan hun vervangingsopdracht;

3. de categorie van afstuderende leerkrachten op 1 januari.

Hoe cynisch kan een maatregel zijn?

Op onderhandelingen werd gesteld dat de mogelijkheid tot omzetting van lestijden in punten enkel kan voor ATO2 uren (vacante uren). Wij kunnen in dit decreet geen kapstok vinden om deze bewering te staven.

We lezen in het decreet dat deze punten maximaal moeten worden ingezet ter ondersteuning van de leraar zodanig dat de leraar zich kan focussen op de kerntaak, zijnde het lesgeven.

Bij de onderhandelingen werd ons bevestigd dat het geenszins de bedoeling kan zijn dat personeelsleden die aangesteld zijn in deze punten, voor de klas gaan staan en lesgeven, wat wij gezien de kwaliteit van onderwijs alleen maar kunnen beamen.
ACOD Onderwijs pleit dan ook voor een duidelijke taakafbakening van deze personeelsleden zodat het voor iedereen duidelijk is wat de taken en verantwoordelijkheden zijn van éénieder.

Ook naar ouders en leerlingen toe is het heel belangrijk om deze taken en verantwoordelijkheden scherp te stellen.

ACOD Onderwijs begrijpt niet dat de criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen, moet worden vastgelegd in het bevoegde lokale comité, wat betekent dat dit zou kunnen verschillen van school tot school of van scholengemeenschap tot scholengemeenschap. Wij vinden dat de wijze van vaststelling van een tekort voor iedereen uniform moet zijn en moet vastgelegd worden in dit decreet.
Wij vragen uitdrukkelijk dat er een protocol van akkoord wordt afgesloten binnen het bevoegde lokale comité over het al dan niet omzetten van lestijden in punten en over het percentage die men wil toepassen, voordat men deze maatregel kan toepassen.

***

COC geeft een protocol van niet-akkoord bij het voorliggend 'Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen'.

Dit voorontwerp van decreet bevat twee maatregelen. De maatregel dat schoolbesturen in het secundair onderwijs voortaan op een meer flexibele manier punten kunnen aanwenden voor de oprichting van betrekkingen in ambten van het ondersteunend personeel, is positief.

COC heeft echter fundamentele bezwaren tegen de maatregel van dit voorontwerp van decreet die het mogelijk maakt voor schoolbesturen in het basis- en secundair onderwijs om bij een vastgesteld lerarentekort tot maximum 20 procent van de lestijden (en lesuren en uren-leraar) om te zetten in punten om daarmee vervolgens personeelsleden aan te stellen in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel in het basisonderwijs of van het ondersteunend personeel in het secundair onderwijs.

COC heeft tijdens de onderhandelingen meermaals gevraagd naar de motivatie om schoolbesturen de mogelijkheid te geven om tot een maximumvolume van 20 procent om te zetten. Daarop is nooit een antwoord gekomen. Dergelijk volume is ook totaal disproportioneel. Er is bij het begin van het schooljaar geen tekort aan één vijfde van het huidige lerarenbestand in het basis- en secundair onderwijs. Op 14 februari 2022 waren er volgens de gegevens die op de zogenaamde 'Valentijnsovereenkomst', het akkoord tussen Katholiek Onderwijs Vlaanderen en de VDAB, gepresenteerd werden, 2.994 vacatures in het onderwijs. Dit op een totaal van 193.813 personeelsleden volgens het Statistisch Jaarboek 2020-2021 wat op een tekort van 1,54 procent wijst op dit ogenblik. En de tekorten in de loop van het schooljaar zijn groter dan op 1 september. We betreuren het dan ook dat de Vlaamse regering niet op onze uitnodiging inging om te onderhandelen over een realistisch, beperkt volume.

We begrijpen bovendien niet waarom er voor een percentage van het totale lestijdenpakket wordt gekozen, terwijl het motief echter de niet ingevulde lestijden zijn. Met disproportionaliteit doelen we dus enerzijds op het te grote percentage en anderzijds op het totale lestijdenpakket. Er is m.a.w. helemaal géén lerarentekort van 20 procent. We vermoeden daarom dat er andere motieven zijn om dergelijk volume om te kunnen laten zetten. Tot slot nog volgende bedenking. Wanneer tot 20 procent van de lestijden kunnen omgezet worden naar punten, wordt desgevallend in 20 procent van het lestijdenpakket geen les gegeven (want het is ook mogelijk om niet gekwalificeerd personeel aan te stellen met lestijden onder het bekwaamheidsbewijs 'Andere'). Wie zal dan de lessen in dat deel van het lestijdenpakket effectief moeten geven? Het personeel dat aangesteld is met de overige 80 procent van het lestijdenpakket?

Deze maatregel draagt niet bij tot de herwaardering van het lerarenberoep. Daarvoor moeten heel andere maatregelen getroffen worden. De titel van dit decreet klopt dus ook niet. Een omzetting van lestijden naar punten doorkruist bovendien de cao-maatregel XII om de primaire

en de secundaire processen te definiëren en de omkadering daarop af te stemmen. Daarop dreigt nu een voorafname te gebeuren.

Voor COC wordt met het voorliggend voorontwerp van decreet een aantal fundamentele bepalingen van de decreten rechtpositie op de proef gesteld. Voortaan zal het immers mogelijk zijn om één vijfde van het lestijdenpakket via omzetting niet meer in aanmerking te moeten nemen voor vacantverklaring, vaste benoeming, affectatie of mutatie en dit op basis van een uiterst vaag omschreven 'lerarentekort' dat op eender welk moment kan worden ingeroepen. Dit houdt in dat leraren op die manier geen recht meer kunnen inroepen op een vaste benoeming in één vijfde van de lestijden want die lestijden zijn omgezet naar punten. En één vijfde van het beleids- en ondersteunend personeel en van het ondersteunend personeel kan evenmin een vaste benoeming krijgen in de punten waarover de schoolbesturen kunnen beschikken, want het voorliggend voorontwerp van decreet verhindert dat. Er is bovendien geen enkele controle op een zogenaamd lerarentekort voorzien in het decreet. Een eenvoudige verklaring van de vaststelling door het schoolbestuur volstaat.

Met deze maatregel geeft de Vlaamse regering bovendien aan dat het lerarentekort op 1 september een absoluut en statisch gegeven. Dit is niet correct. Er zijn voortdurend wijzigingen in de situatie: er komen na 1 september leraren vrij na een interim, er studeren leraren af, er komen zij-instromers binnen … Het lerarentekort is dus een relatief en dynamisch gegeven. Niet alle regio's, niet alle vakken, niet alle scholen, niet alle niveaus kampen ook met dezelfde problemen. Wanneer lestijden vanaf 1 oktober worden omgezet naar punten, zal dat echter vastliggen tot het einde van het schooljaar. Een leraar die zich intussen aanbiedt (bijvoorbeeld een afgestudeerde in januari) , zal die opdracht niet kunnen opnemen.

Het is voor COC tot slot niet duidelijk welke lestijden in aanmerking komen voor omzetting naar punten. De Vlaamse regering beweert dan wel dat het enkel om lestijden gaat die nog niet ingenomen zijn door een titularis, de zogenaamde vacante lestijden of 'ATO-2 uren', maar volgens COC is de tekst van het voorliggend voorontwerp van decreet daar niet duidelijk over en kunnen ook sommige 'ATO-1 uren' (lestijden die al ingenomen zijn door een titularis maar waarvan de titularis vervolgens afwezig is voor een volledig schooljaar) omgezet worden naar punten. De vermelding in de memorie van toelichting dat het enkel vacante lestijden zou betreffen, is voor COC niet voldoende om rechtszekerheid daarover te bieden.

***

Het COV geeft een protocol van niet akkoord bij dit ontwerp van decreet. Hoewel het COV akkoord is dat er dringende maatregelen nodig zijn om het lerarentekort op te lossen, geven we geen akkoord omdat de voorliggende maatregelen ook fundamenteel kwaliteitsgevaren inhouden op langere termijn.

Zo is het COV fundamenteel tegen het systeem van omzetting van lestijden naar punten voor het beleids- en ondersteunend personeel. Deze maatregel zorgt er in een crisisperiode zoals deze wel voor dat niet ingevulde lestijden niet verloren gaan en kan de ploeg tijdelijk te versterken maar is geen oplossing voor het lerarentekort, meer de nog de herwaardering. Voor het COV is het cruciaal dat er les gegeven wordt door bevoegd personeel met de juiste diploma's. Lesgeven vraagt een bekwaamheid. Door systematisch toe te geven op bekwaamheid wordt ook ingeboet op de kwaliteit van onderwijs. Het COV vindt de mogelijkheid om tot van 20% (oftewel 1/5) van de lestijden volgens de schalen om te zetten naar punten beleids- en ondersteunend personeel veel te ruim. Het COV ziet meer heil in het clusteren van niet ingevulde vervangingen die men later kan inzetten als er wel bevoegd personeel beschikbaar is. Omkadering is niet zomaar inwisselbaar. Basisscholen hebben uiteraard nood aan bijkomende omkadering, maar het omzetten van lestijden in punten om die omkadering uit te breiden zal de leraar niet ondersteunen in zijn kerntaak, zeker als er op termijn minder leraren zijn.

Het COV vindt het problematisch dat de omzetting van vacante lestijden op 1 oktober in de loop van het schooljaar niet kan teruggeschakeld worden op het moment dat er toch een leraar op de arbeidsmarkt beschikbaar is. We begrijpen dat er ook voor de personeelsleden aangesteld in de omgezette punten garanties moeten zijn, maar vrezen dat hierdoor startende leraren het onderwijs zullen verlaten. Wanneer zij in de loop van het schooljaar op zoek zijn naar werk zullen zij enkel beroep kunnen doen op kortlopende interims. Dat is niet aantrekkelijk en gezien het grote tekort op de algemene arbeidsmarkt is de stap naar een andere sector snel gezet.

We appreciëren dat in het decreet expliciet is opgenomen dat de punten maximaal ter ondersteuning van de leraar moeten ingezet worden zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak : lesgeven. Toch laat de te ruime omschrijving toe dat lestijden zelfs worden weggetrokken uit het primaire proces en ook ingezet worden voor de organisatorische aspecten. Indien dit wel gebeurt wordt voor de leraar de job zwaarder. De leraar zal zich niet méér gewaardeerd voelen, laat staan dat hierdoor het ambt aantrekkelijker zou worden. Het ruime maximum van 20% van de vacante lestijden dat hiervoor gebruikt kan worden maakt dat klasgroepen voor de rest van het schooljaar groter zijn. Dat maakt dat de werkdruk bij leraren zal stijgen. Dit is ongewenst effect.

Voor het COV blijft het lerarenambt is voor ons één en ondeelbaar. Dit wil niet zeggen dat de leraar niet ondersteunend versterkt kan worden in de uitoefening van het beroep. Het aantal taken die toegewezen kunnen worden aan beleids- en ondersteunend personeel ter ondersteuning van de kerntaak is zeer beperkt. De essentie van een onderwijsprofessional in het basisonderwijs is dat het werk een geheel vormt. Lesgeven is geen mechanisch, gestandaardiseerd proces. Daarom kunnen wij niet akkoord gaan met het omzetten van lestijden naar punten voor beleids-en ondersteunend personeel.

Tenslotte dekt voor het COV de titel van het decreet de lading niet. Dit decreet focust vooral op een snelle maatregelen om het lerarentekort op korte termijn te milderen. Voor ons is dit geen decreet herwaardering. Daarvoor zijn duurzame en omvattende investeringen nodig waarvoor COV al heel wat voorstellen deed. Het veld verlangt hier dringend naar.

***

Met betrekking tot *Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen* geeft **het VSOA Onderwijs een protocol van niet-akkoord** en wenst daarbij volgende bijkomende opmerkingen te maken:

Het vastleggen van de omzetting voor een volledig schooljaar, gecombineerd met de mogelijke ingangsdatum van 1 oktober, is volgens VSOA Onderwijs contraproductief. Tijdelijke personeelsleden die in uren aangesteld zijn waarin boventallige personeelsleden gereaffecteerd worden en tijdelijke personeelsleden die aangesteld zijn ter vervanging van een personeelslid in ziekteverlof dat terugkeert, zullen hierdoor een aanstelling in de loop van het schooljaar mislopen. De facto zullen zij enkel voor (korte) vervangingen waarvan de uren nog niet zijn omgezet, in aanmerking komen. Dit gaat ook op voor de cohorte studenten lerarenopleiding die afstuderen aan het einde van het eerste semester. Volgens VSOA Onderwijs is dit nefast voor de aantrekkelijkheid van het lerarenberoep.

***

Vervolg protocol nr. **202** - SectX+C2+OOC

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTERS,

Jan JAMBON
Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management
Voorzitter SectX en C2
Ondervoorzitter OOC

Getekend door:Ben Weyts (Signature)
Getekend op:2022-03-08 19:53:03 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Ben WEYTS
Viceminister president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,
Voorzitter OOC
Ondervoorzitter SectX en C2

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Getekend door:Christiaan Smits (Signatu
Getekend op:2022-03-09 14:20:00 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Getekend door:Marc Keppens (Signature
Getekend op:2022-03-06 22:35:44 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Voor het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP)

Getekend door:Godelieve Vansintjan (Sig
Getekend op:2022-02-25 16:36:47 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap:

Getekend door:Geert Spiessens (Signatu
Getekend op:2022-02-25 17:09:50 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Voor het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap:

Getekend door:Bruno Sagaert (Signature
Getekend op:2022-02-26 08:48:37 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

Getekend door:Koen Bouve (Signature)
Getekend op:2022-03-09 10:36:36 +01:00
Reden:Ik keur dit document goed

LEDEN,

Getekend door:Bartolomeus Somers (Sig
Getekend op:2022-03-07 23:52:13 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Bart Somers

Bart SOMERS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Getekend door:Hilde Crevits (Signature)
Getekend op:2022-03-11 10:53:26 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Hilde Crevits

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Getekend door:Matthias Diependaele (Si
Getekend op:2022-02-25 17:45:18 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Matthias DIEPENDAELE
Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der Openbare Diensten:

Getekend door:Nancy Libert (Signature)
Getekend op:2022-02-25 19:07:41 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Nancy Libert

Getekend door:Jean-Luc Barbery (Signat
Getekend op:2022-02-25 17:26:23 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Jean-Luc Barbery

Voor de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten:

Getekend door:Koen Van Kerkhoven (Sig
Getekend op:2022-03-01 10:31:06 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Koen Van Kerkhoven

Getekend door:Marianne Coopman (Sign
Getekend op:2022-03-02 15:41:23 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Getekend door:Koenraad Wils (Signature
Getekend op:2022-03-05 10:23:03 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Koen Wils

Getekend door:Hilde Lavrysen (Signature
Getekend op:2022-03-08 15:26:57 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Hilde Lavrysen

Voor het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt:

Getekend door:Pascal Claessens (Signat
Getekend op:2022-03-07 09:30:23 +01:0
Reden:Ik keur dit document goed

Pascal Claessens

VOORONTWERP VAN DECREET
van 11 maart 2022

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Art. 2. In artikel 40quinquies van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

"§2. De wervingsambten, vermeld in paragraaf 1, kunnen via voltijdse of deeltijdse betrekkingen worden ingevuld.".

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Art. 3. In artikel 36ter van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

"§2. De wervingsambten, vermeld in paragraaf 1, kunnen via voltijdse of deeltijdse betrekkingen worden ingevuld.".

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 4. In artikel 130, §2, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2012, worden tussen het eerste en het tweede lid zes leden ingevoegd, die luiden als volgt:

"Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het schoolbestuur tijdens de schooljaren 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van de aan de school toegekende lestijden volgens de schalen, vermeld in de artikelen 132, 135, 137bis, 141, §2, 173quater of 173quinquies/1, of vermeld in artikel 27 van het programmadecreet bij de aanpassing van de begroting 2021 van 9 juli 2021, ook aanwenden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel.

De omzettingen, vermeld in het tweede lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie en gelden voor de duur van het lopende schooljaar. In afwijking hiervan eindigt een omzetting van lestijden als het personeelslid dat aangesteld is in een betrekking die via voormelde omzetting werd ingericht in een ambt van het beleids- en ondersteunend personeel, tijdens het schooljaar vrijwillig ontslag neemt volgens artikel 25 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of volgens artikel 26 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs. In dit geval eindigt de omzetting voor het overeenkomend deel van de lestijden vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

De punten die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het tweede lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de scholen basisonderwijs aangewend zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven.

De regering bepaalt de wijze waarop de lestijden kunnen worden omgezet in punten voor het beleids- en ondersteunend personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen en de aanwending in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel als vermeld in het tweede lid, worden vastgelegd na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die ingericht worden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel, als vermeld in het tweede lid, komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.".

Hoofdstuk 5. Wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Art. 5. In artikel 90 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009, 30 maart 2018 en 3 juli 2020, wordt paragraaf 2 opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

"§2. Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het centrumbestuur tijdens de schooljaren 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van de aan het centrum toegekende uren-leraar, zoals bepaald in artikel 89, §1, eerste lid, ook aanwenden in ambten van het ondersteunend personeel.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie en gelden voor de duur van het lopende schooljaar. In afwijking hiervan eindigt een omzetting van uren-leraar als het personeelslid dat aangesteld is in een betrekking die via voormelde omzetting werd opgericht in een ambt van het ondersteunend personeel, tijdens het schooljaar vrijwillig ontslag neemt volgens artikel 25 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of volgens artikel 26 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs. In dit geval eindigt de omzetting voor het overeenkomend deel van de uren-leraar vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

De punten die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het eerste lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de centra aangewend zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de uren-leraar kunnen worden omgezet in punten voor het ondersteunend personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen en de aanwending in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, worden vastgelegd na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die opgericht worden in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het centrumbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.".

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 6. In artikel 30 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2011, 17 juni 2016 en 9 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt de bepaling "- ambten van het bestuurspersoneel en het ondersteunend personeel kunnen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden. In afwijking hiervan kan het ambt van ICT-coördinator per voltijdse of deeltijdse betrekking opgericht worden;" vervangen door de bepaling "- ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden;";

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden.";

3° in paragraaf 2bis, tweede lid, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

"3° ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden;".

Art. 7. In artikel 31 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016 en 9 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt de bepaling "- ambten van het bestuurspersoneel en het ondersteunend personeel kunnen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden. In afwijking hiervan kan het ambt van ICT-coördinator per voltijdse of deeltijdse betrekking opgericht worden;" vervangen door de bepaling "- ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden;";

2° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "kunnen per halftijdse of voltijdse betrekking" vervangen door de woorden "kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking".

Art. 8. Aan artikel 211 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016, 20 april 2018, 15 maart 2019 en 3 juli 2020, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het schoolbestuur tijdens de schooljaren 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van de aan de school toegekende uren-leraar, vermeld in artikel 209, §1, 1°, ook aanwenden in ambten van het ondersteunend personeel.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie en gelden voor de duur van het lopende schooljaar. In afwijking hiervan eindigt een omzetting van uren-leraar als het personeelslid dat aangesteld is in een betrekking die via voormelde omzetting werd opgericht in een ambt van het ondersteunend personeel, tijdens het schooljaar vrijwillig ontslag neemt volgens artikel 25 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of volgens artikel 26 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs. In dit geval eindigt de omzetting voor het overeenkomend deel van de uren-leraar vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

De punten die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het eerste lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de scholen aangewend zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de uren-leraar kunnen worden omgezet in punten voor het ondersteunend personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen en de aanwending in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, worden vastgelegd na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die opgericht worden in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.”.

Art. 9. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 308/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 308/3. Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het schoolbestuur tijdens de schooljaren 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van de aan de school toegekende lesuren, zoals bepaald in artikel 298, ook aanwenden in ambten van het ondersteunend personeel.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie en gelden voor de duur van het lopende schooljaar. In afwijking hiervan eindigt een omzetting van lesuren als het personeelslid dat aangesteld is in een betrekking die via voormelde omzetting werd opgericht in een ambt van het ondersteunend personeel, tijdens het schooljaar vrijwillig ontslag neemt volgens artikel 25 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of volgens artikel 26 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs. In dit geval eindigt de omzetting voor het overeenkomend deel van de lesuren vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

De punten die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het eerste lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de scholen aangewend zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de lesuren kunnen worden omgezet in punten voor het ondersteunend personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen en de aanwending in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, worden vastgelegd na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die opgericht worden in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.”.

Hoofdstuk 7. Toepassingsgebied in de tijd

Art. 10. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekrachtiging ervan door de Vlaamse Regering.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 71.238/1
van 5 mei 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen’

Op 22 maart 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet 'tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen'.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 28 april 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 5 mei 2022.

*

STREKKING

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt in de eerste plaats aan de scholen van het basisonderwijs en het secundair onderwijs (zowel het voltijds secundair onderwijs, het buitengewoon secundair onderwijs als het deeltijds beroepssecundair onderwijs) de mogelijkheid te bieden om tijdelijk, meer bepaald tijdens de schooljaren 2021-2022 tot en met 2024-2025, maximum 20% van de zgn. vacante[1] lestijden, lesuren of uren-leraar en onder bepaalde voorwaarden om te zetten naar punten voor aanwending in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel (basisonderwijs) en van het ondersteunend personeel (secundair onderwijs). Ten tweede beoogt het voorontwerp voor scholen in het secundair onderwijs de verplichting op te heffen om in de wervingsambten van het ondersteunend personeel enkel voltijdse of halftijdse betrekkingen in te richten.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerking

2. De ontworpen regeling inzake de mogelijkheid om lestijden aan te wenden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel geldt op dezelfde wijze voor alle scholen, en dus ook voor de scholen van het buitengewoon onderwijs (zoals volgt uit de artikelen 4 en 9 van het voorontwerp).

Nochtans bevinden deze scholen zich uit de aard van het onderwijs dat wordt aangeboden en als gevolg van de daaruit voortvloeiende samenstelling van hun personeel in een andere situatie. In scholen is immers bijvoorbeeld naast onderwijzend en ondersteunend personeel ook orthopedagogisch en paramedisch personeel actief dat een vorm van ondersteuning verleent aan de leerlingen.

In artikel 24, § 4, van de Grondwet wordt, op onderwijsgebied, het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie uitgedrukt dat op algemene wijze bij de artikelen 10 en 11 van de Grondwet is gewaarborgd. Dat beginsel verzet zich ertegen dat categorieën van personen die zich ten aanzien van een ontworpen maatregel in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

De gelijke behandeling van de scholen in het buitengewoon onderwijs wat betreft de mogelijkheid van de omzetting van lestijden en lesuren naar punten voor aanwending in ambten van het ondersteunend personeel, kan bijgevolg enkel worden aanvaard indien ervoor in de

[1] Dit zijn lestijden, lesuren of uren-leraar waarin, als gevolg van het lerarentekort in een bepaalde school, geen betrekking kan worden georganiseerd in het ambt van het onderwijzend personeel.

memorie van toelichting of in de parlementaire bespreking een afdoende verantwoording wordt geboden.

Artikel 10

3. Artikel 10 bepaalt dat de ontworpen regeling in werking treedt "op de dag van de bekrachtiging ervan door de Vlaamse Regering".

Een inwerkingtreding van de ontworpen regeling op de dag van de bekrachtiging ervan door de Vlaamse Regering strookt niet met de vereisten van rechtszekerheid en transparantie van de regelgeving. Zolang het decreet niet is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, behoren de rechtzoekenden immers geen kennis ervan te hebben wanneer het door de regering werd goedgekeurd en behoren zij evenmin te weten dat het in werking is getreden. Bovendien zal het decreet noodzakelijkerwijze pas worden bekendgemaakt na de bekrachtiging ervan, zodat daardoor ook feitelijk terugwerkende kracht aan het decreet wordt verleend.

Opdat voldaan zou zijn aan de vereisten van rechtszekerheid en transparantie, verdient het ten zeerste aanbeveling om de gebruikelijke regeling van inwerkingtreding van decreten in acht te nemen, namelijk de tiende dag die volgt op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* (artikel 84, eerste lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen') en bijgevolg de ontworpen inwerkingtredingsbepaling weg te laten of, zo daarvoor een afdoende verantwoording bestaat, te bepalen dat het decreet in werking treedt op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

DE GRIFFIER — DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES — Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991

Art. 2. In artikel 40quinquies van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs van 27 maart 1991, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

"§2. De wervingsambten, vermeld in paragraaf 1, kunnen via voltijdse of deeltijdse betrekkingen worden ingevuld.".

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991

Art. 3. In artikel 36ter van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

"§2. De wervingsambten, vermeld in paragraaf 1, kunnen via voltijdse of deeltijdse betrekkingen worden ingevuld.".

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 4. In artikel 130, §2, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2012, worden tussen het eerste en het tweede lid zes leden ingevoegd, die luiden als volgt:

"Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het schoolbestuur tijdens de schooljaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van de aan de school toegekende lestijden, vermeld in artikel 132, 134, 135, 137bis, 138, §1, eerste lid, 6°, 141, §2, 173quater of 173quinquies/1, ook aanwenden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel of van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

De omzettingen, vermeld in het tweede lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie en gelden voor de duur van het lopende schooljaar. In afwijking hiervan eindigt een omzetting van lestijden als het personeelslid dat aangesteld is in een betrekking die via voormelde omzetting werd ingericht in een ambt van het beleids- en ondersteunend personeel of in een

ambt van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel, tijdens het schooljaar vrijwillig ontslag neemt volgens artikel 25 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of volgens artikel 26 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs. In dit geval eindigt de omzetting voor het overeenkomend deel van de lestijden vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

De punten of uren die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het tweede lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de scholen basisonderwijs aangewend zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven.

De regering bepaalt de wijze waarop de lestijden kunnen worden omgezet in punten voor het beleids- en ondersteunend personeel en in uren voor het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen en de aanwending in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel of in ambten van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel als vermeld in het tweede lid, worden vastgelegd na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die ingericht worden in ambten van het beleids- en ondersteunend personeel of in ambten van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel als vermeld in het tweede lid, komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.”.

Hoofdstuk 5. Wijziging van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap

Art. 5. In artikel 90 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009, 30 maart 2018 en 3 juli 2020, wordt paragraaf 2 opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“§2. Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het centrumbestuur tijdens de schooljaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van de aan het centrum toegekende uren-leraar, zoals bepaald in artikel 89, §1, ook aanwenden in ambten van het ondersteunend personeel.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie en gelden voor de duur van het lopende schooljaar. In afwijking hiervan eindigt een omzetting van uren-leraar als het personeelslid dat aangesteld is in een betrekking die via voormelde omzetting werd opgericht in een ambt van het ondersteunend personeel, tijdens het schooljaar vrijwillig ontslag neemt volgens artikel 25 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of volgens artikel 26 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs. In dit geval eindigt de omzetting voor het overeenkomend deel van de uren-leraar vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

De punten die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het eerste lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de centra aangewend zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de uren-leraar kunnen worden omgezet in punten voor het ondersteunend personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen en de aanwending in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, worden vastgelegd na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die opgericht worden in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het centrumbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.".

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 6. In artikel 30 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2011, 17 juni 2016 en 9 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt de bepaling "– ambten van het bestuurspersoneel en het ondersteunend personeel kunnen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden. In afwijking hiervan kan het ambt van ICT-coördinator per voltijdse of deeltijdse betrekking opgericht worden;" vervangen door de bepaling "– ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden;";

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden;";

3° in paragraaf 2bis, tweede lid, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

"3° ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden;".

Art. 7. In artikel 31 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016 en 9 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt de bepaling "– ambten van het bestuurspersoneel en het ondersteunend personeel kunnen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden. In afwijking hiervan kan het ambt van ICT-coördinator per voltijdse of deeltijdse betrekking opgericht worden;" vervangen door de bepaling "– ambten van het bestuurspersoneel kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking opgericht worden;";

2° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "kunnen per halftijdse of voltijdse betrekking" vervangen door de woorden "kunnen alleen per halftijdse of voltijdse betrekking".

Art. 8. Aan artikel 211 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 17 juni 2016, 20 april 2018, 15 maart 2019 en 3 juli 2020, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het schoolbestuur tijdens de schooljaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van de aan de school toegekende uren-leraar, vermeld in artikel 209, §1, 1°, 226, 227, 234 en 235 ook aanwenden in ambten van het ondersteunend personeel.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie en gelden voor de duur van het

lopende schooljaar. In afwijking hiervan eindigt een omzetting van uren-leraar als het personeelslid dat aangesteld is in een betrekking die via voormelde omzetting werd opgericht in een ambt van het ondersteunend personeel, tijdens het schooljaar vrijwillig ontslag neemt volgens artikel 25 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of volgens artikel 26 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs. In dit geval eindigt de omzetting voor het overeenkomend deel van de uren-leraar vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

De punten die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het eerste lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de scholen aangewend zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de uren-leraar kunnen worden omgezet in punten voor het ondersteunend personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen en de aanwending in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, worden vastgelegd na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die opgericht worden in ambten van het ondersteunend personeel als vermeld in het eerste lid, komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.”.

Art. 9. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 308/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 308/3. Bij een tekort aan onderwijzend personeel kan het schoolbestuur tijdens de schooljaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 maximaal 20% van de aan de school toegekende lesuren, zoals bepaald in artikel 298, 318 en 319 ook aanwenden in ambten van het ondersteunend personeel of van het paramedisch, sociaal, medisch, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

De omzettingen, vermeld in het eerste lid, kunnen telkens gebeuren vanaf 1 oktober van het lopende schooljaar in kwestie en gelden voor de duur van het lopende schooljaar. In afwijking hiervan eindigt een omzetting van lesuren als het personeelslid dat aangesteld is in een betrekking die via voormelde omzetting werd opgericht in een ambt van het ondersteunend personeel of in een ambt van het paramedisch, sociaal, medisch, psychologisch en orthopedagogisch personeel, tijdens het schooljaar vrijwillig ontslag neemt volgens artikel 25 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs of volgens artikel 26 van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs. In dit geval eindigt de omzetting voor het overeenkomend deel van de lesuren vanaf het ogenblik dat het ontslag ingaat.

De punten of uren die verkregen worden door de omzetting, vermeld in het eerste lid, worden maximaal ter ondersteuning van de leraar in de scholen aangewend zodat die zich kan focussen op zijn kerntaak: lesgeven.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de lesuren kunnen worden omgezet in punten voor het ondersteunend personeel en in uren voor het paramedisch, sociaal, medisch, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

De criteria om het tekort aan onderwijzend personeel te bepalen en de aanwending in ambten van het ondersteunend personeel of in ambten van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel als vermeld

in het eerste lid, worden vastgelegd na onderhandeling in het bevoegde lokale comité.

De betrekkingen die opgericht worden in ambten van het ondersteunend personeel of in ambten van het paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel als vermeld in het eerste lid, komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in die betrekkingen.”.

Hoofdstuk 7. Toepassingsgebied in de tijd

Art. 10. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2022.

Brussel, 13 mei 2022.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS